РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер 20-го липня 1916. Ч. 87. VOL. XXIV. JERSEY CITY, N. J., Thursday, July 20, 1916. No. 87.

МОСКАЛІ СТРАТИЛИ ЗА МІСЯЦЬ 263.000 В УБИТИХ.

Відворот союзних війск на Волини.

25.000 Москалів на боєвім фронті у Франції.

ВОЄННІ ВИДАТКИ АНГЛІЇ ВИНОСЯТЬ ДЕННО 30 МІЛЇОНІВ ДОЛЯРІВ.

МОСКАЛЇ ВТРАТИЛИ 263.000 В УБИТИХ.

БЕРЛЇН, 17. липня. — **„Заморська Пресова Агенція" доносить:**

„Після петроградських урядових звітів російські війска стратили підчас офензиви по день 1. липня 14.900 офіцирів і 248.000 жовнірів в убитих.

Між убитими офіцирами находить ся 17 генералів і 29 полковників".

ВІДВОРОТ СОЮЗНИХ ВІЙСК НАД ЛИПОЮ (НА ВОЛИНИ).

БЕРЛЇН, 17. липня. — Вісти з поля битви доносять знова про завзяті бої над Двиною і на Волини. Коло Барановичі і в Галичині спокійно.

Урядовий звіт німецького генерального штабу звучить:

„**АРМІЯ ГІНДЕНБУРГА**: На захід і на полудне від Риги і здовж Двини сильна перестрілка артилєрії. Коло Катеріненгофу, більші російські відділи розпочали наступ. Битва заносить ся на більші розміри.

„**АРМІЯ КН. ЛЕОПОЛЬДА**: На тім фронті не зайшли жадні зміни.

„**АРМІЯ ЛЇНЗІНГЕНА: На полудневий захід від Луцка німецькі війска відбили напад Москалів, почім війска для скріпленя своєї оборонної лінії уступили за ріку Липу, без перешкоди зі сторони неприятеля. В инших місцях всі напади Москалів відбито.**

„**АРМІЯ БОТМЕРА**: Положенє на сім фронті не змінило ся".

(Ріка Липа є правобічним допливом ріки Стиру. Вона впадає до Стиру недалеко міста Берестечка (на Волини), яке є віддалене 10 кільометрів на північ від російської границі коло Бродів).

МОСКАЛЇ ЗНОВА ЧИСЛЯТЬ ПОЛОНЕНИХ.

ПЕТРОГРАД, 17. липня. — Урядовий звіт ген. Брусілова звучить:

„На Волини, на схід і полудневий схід від Свинюхів, війска ген. Сахарова зломили опір неприятеля. В околиці Пустомит полонено 1.000 Німців і Австрійців враз з 3 легкими і 2 тяжкими гарматами та великою скількостию иншої воєнної добичі.

„Над долішною Липою наступ наших війск відбуває ся успішно дальше. Опір неприятеля стає ся щораз сильнійший. В сій околиці полонили наші війска 226 офіцирів і 5.872 жовнірів. Крім того здобуто 24 гармат, між тими 12 тяжких, 14 машинових крісів, кілька тисячів карабінів і инші воєнні матеріяли. В дальшій околиці ми полонили 51 офіцирів і 2.185 жовнірів.

„**Загальне число полонених протягом дня 16. липня в битвах на Волини виносить в приближеню 314 офіцирів і 12.637 жовнірів. Воєнна добича складає ся з 30 гармат, між тими 17 тяжких, з великого числа машинових крісів і ріжних воєнних матеріялів.**

„В напрямі до Кірлібаби (на Буковині) наші війска здобули цілий ряд нових становищ".

НАСТУП МОСКАЛЇВ У КАРПАТИ ЗДЕРЖАНИЙ.

БЕРЛЇН, 18. липня. — З головної австрійсько-угорської кватири доносять:

„Напади Москалів на Буковині, на полудне і полудневий захід від Молдави, відбито. Притім неприятель потерпів тяжкі втрати.

„На північ від Прислопа (на Буковині) прийшло до перестрілки між патрулями.

„В околиці Жабя і Татарова відбито напади російських війск.

„На північний захід від Бурканова (над Стрипою) наші передні відділи ударемнили зусиля Москалів, які вийшли зі своїх окопів в намірі перевести напад на становища наших війск.

„На полудневий захід від Луцка Москалі перевели масовий напад на наші становища. В околиці місцевости Шклина наші війска уступили на схід від Горохова. Дальше на полудне наші війска, криті протинападом німецьких війск, уступили за долішну Липу (на Волини).

„На захід від Торчина наші війска відбили нічний напад Москалів".

ОСТАННИЙ РОСІЙСЬКИЙ РАПОРТ.

ПЕТРОГРАД, 18. липня. — Останний урядовий звіт російського генерального штабу звучить:

„Вислідом успішних операцій воєнних, переведених військами ген. Сахарова на Волини, була побіда нашої армії дня 16. липня, яка побільшила число полонених о 13.400, а число здобутих гармат о 30. Отся побіда уможливила нам прогнати неприятеля з лівого берега Липи за ріку і переслідувати його в напрямі Красова.

„Супячи після великої скількости воєнної добичі, треба припускати, що відворот неприятеля відбував ся у великім неладі. Здобутими від неприятеля гарматами бомбардували ми його становища на полудневім березі Липи. Полонені німецькі жовніри носять мундури ріжних полків, з чого можна заключати, що німецькі відділи є зложені з ріжних недобитків".

БОЛГАРСЬКІ ВІЙСКА КОЛО БАРАНОВИЧ.

ПЕТРОГРАД, 18. липня. — **З головної російської кватири доносять, що в останних битвах коло Баранович брали участь болгарські полки.**

(Новисша вістка не виглядає на правдиву. Коли би Болгари дійсно мали брати участь у битві з Москалями, то їх не висилали би на болота коло Баранович, але в Карпати, хоч би з огляду на те, що болгарські війска привикли бити ся на гористім терені).

СОЮЗНИКИ ПРИОБІЦЯЛИ РОСІЇ ЦАРГОРОД І ДАРДАНЕЛЇ.

ЛОНДОН, 19. липня. — Що союзні держави приобіцяли Росії турецькі посілости по обох сторонах Дарданелів, про се подає вість петроградська часопись „Русское Слово", яка наводить звіт з подорожи і нарад, котрі відбула делєґація послів.

Делєґація, зложена з членів думи, відбула під проводом посла Мілюкова подорож по союзних державах (в Англії, Франції й Італії), яка мала на цїли справи військові і політичні. По повороті посол Мілюков мав заявити отсе:

„Найважнійша справа, яка нас найбільше інтересувала, була справа Дарданелів. Між Росією і її союзниками прийшло до умови, на підставі котрої союзні держави згодили ся на відступленє Росії турецьких посілостий по обох сторонах Дарданелів. Сього договору поки що не проголошено, однак ми уважаємо своїм обовязком подати його до загальної відомости".

РОСІЯ НЕ МОЖЕ ЗАТЯГНУТИ ЗА ГРАНИЦЕЮ НОВОЇ ПОЗИЧКИ.

БЕРЛЇН, 17. липня. — Зі Стокгольму доносять:

„Російський міністер фінансів, не одержавши позички від Англії і Франції, звернув ся до Злучених Держав і розпочав переговори з тамошними банкирами. Англія заявила була Росії, що її власні воєнні кошти дійшли до такої висоти, що вона не є всилі дати поміч своїм союзникам.

„Російська часопись „Реч", згадуючи про фінансові трудности Росії, накидає ся в острім тоні на Американців, ганьбить їх за самолюбство, а в кінци говорить отсе: „Маску симпатії до союзників здерто Американцям з лиця".

ВІЙНА У ФРАНЦІЇ:

НАСТУП СОЮЗНИКІВ У ФРАНЦІЇ НА ЦЇЛІЙ ЛІНІЇ ЗДЕРЖАНИЙ.

БЕРЛЇН, 18. липня. — **Помимо величезних жертв в людях ані англійські ані французькі війска не були всилі осягнути нових успіхів. Всі напади відбито з великими втратами для неприятеля.**

Урядовий звіт німецького генерального штабу звучить:

„По обох сторонах ріки Сом сильна перестрілка артилєрії відбуває ся без перестанку дальше.

„На боєвім фронті на північ від ріки Сом вчера вечером англійські війска перевели сильні напади в напрямі Позієр і на північ від Овілєр. Напади зістали відбиті з великими втратами для неприятеля".

„На полудне від ріки Сом французькі війска перевели ряд безуспішних нападів на наші становища на лінії Біяш-Ля Мезонет-Барлє-Сойкур. Французи, потерпівши тяжкі втрати, мусїли уступити назад на свої становища".

АНГЛЇЙЦЇ ДОНОСЯТЬ ПРО НАСТУП НІМЦЇВ НА ЛОНҐВАЛЬ.

ЛОНДОН, 18. липня. — Урядовий звіт з головної англійської кватири звучить:

„По довшім бомбардованю наших становищ при помочи наповнених ґазом стрільн німецькі війска розпочали протинаступ в околиці місцевости Лонґваль і ліса Денвіль. Тяжка і завзята битва триває дальше.

„Впрочім не зайшло нічого нового".

ФРАНЦУСЬКИЙ РАПОРТ.

ПАРИЖ, 18. липня. — Останний звіт французького ґенерального штабу звучить:

„На полудне від ріки Сом німецькі війска перевели вчера вечером напади на наші становища між селом Біяш і Ля Мезонет. Помимо того, що неприятель кілька разів відновляв свої напади, не був всилі заняти Ля Мезонет. Незначні успіхи осягнули Німці на схід від Біяш, де посунули ся здовж каналу трохи наперед".

25.000 МОСКАЛЇВ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 17. липня. — **До французької пристани в Брест прибув шестий з ряду транспорт російських війск до Франції.**

Перші транспорти російських війск прибули до міста Марселії в часі від 20. цьвітня до 5. мая. Дорога, яку вони відбули сушею і морем, виносить около 17.500 миль. Дорога вела з Москви через Сибір і Манджурію до пристани Дальний, а відтам морем через Суезкий канал і Середземне море. Один транспорт числив пересічно около 2.500 жовнірів. **Загалом силу російських війск у Франції оцінюють під теперішну пору на 25.000 людий.** Цїле зоруженє одержали Москалї у Франції. З обчислень французьких знавців виходить, що лекше перевести Москалів з Росії до Франції, ніж доставляти оруже і амуніцію з Франції до Росії.

МОСКАЛЇ НА БОЄВІМ ФРОНТІ В ШАМПАНЇЇ.

ПАРИЖ, 17. липня. — Урядовий звіт французького штабу доносить:

„Німецькі війска перевели в Шампанії несподівано напад на становища Москалів і заняли перший ряд окопів. Москалї уладили протинапад і виперли Німців зі занятих становищ, спричинюючи їм великі втрати".

(Се перший раз французький рапорт згадує про участь Москалів в битві на французькім терені війни).

ВІДОЗВА НІМЕЦЬКОГО ҐЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ ДО НАРОДА.

ЛОНДОН, 18. липня. — Телеґрами з Ротердаму доносять, що німецький ґенеральний штаб видав до свого народа відозву, в якій просить його, щоби з повним довірєм відносив ся до начальної команди німецьких війск.

Відозва у випімках звучить:

Сьвіт ніколи не бачив так великих битв, які тепер відбувають ся. Жадна армія не дала таких доказів своєї хоробрости, як наша.

„Неприятель що кілька годин пускає вісти, що здобув місцевости і ліси та взяв тисячі в полон. Отсї вісти, які не відповідають формі воєнних звітів, але виглядають радше на фантастичні гимни побіди, клять собі з правди і мають виключно на цїли підкопати довірє народа до німецької армії".

КОМАНДАНТ ВЕРДЕНУ ДО СВОЄЇ АРМІЇ.

ПАРИЖ, 18. липня. — Ґенерал Роберт Жорж Нівель, головний командант французьких війск під Верденом, оголосив в деннім розказї отсю відозву до своїх жовнірів:

„Завдяки великій хоробрости нашої армії під Верденом союзні війска переводять наступ зі сьвітлим успіхом і Німці не дістали ся до Вердену.

„Однак наше діло ще не скінчене. Ніодин Француз не сьміє скорше спочити, як довго нога неприятеля є на земли Франції, Альзації або Льотаринґії. Щоби велика офензива наших союзних війск могла дальше свобідно розвивати ся і принесла остаточну побіду, ми мусимо відбивати дальше напади неприятеля, який, жертвувавши пів мілїона людий під Верденом, все ще має надію його здобути.

„Не вдоволяючи ся самою обороною, ви, жовніри другої армії, мусите безнастанно непокоїти неприятеля, доки не зближить ся година загальної офензиви".

НА ЦЇЛІЙ ЗДОБУТІЙ ТЕРИТОРІЇ НАЙДЕНО ЛИШЕ ОДНОГО ФРАНЦУЗА.

ПАРИЖ, 18. липня. — **З головної французької кватири доносять, що на цїлій території, яку союзні війска в часї двотижневого наступу відзискали від Німців, найдено лише одного Француза. Все проче населенє німецькі війска усунули дальше на північ.**

ФРАНЦУЗИ ПОКЛИКАЮТЬ 47 І 48-ЛІТНИХ ДО ВІЙСКА.

ПАРИЖ, 18. липня. — **Французьке міністерство війни покликало до військової служби всіх 47 і 48-літних мущин.** Не покликано лише тих, котрі працюють у фабриках амуніції або є часово заняті на жнивах.

———o———

АНГЛІЯ ВИДАЄ ДЕННО 30 МІЛЇОНІВ ДОЛЯРІВ НА ВІЙНУ.

ЛОНДОН, 17. липня. — **Секретар фінансів заявив нинї підчас засїданя кабінету міністрів, що видатки на удержанє армії і фльоти стало зростають. На покритє воєнних видатків потреба денно 30 мілїонів долярів.**

НА МОРИ:

ТОРГОВЕЛЬНИХ КОРАБЛЇВ ЗАТОПЛЕНО НА 2½ МІЛЇОНА ТОН.

ПАРИЖ, 18. липня. — **На підставі урядових звітів ріжних держав дотеперішні страти в торговельних кораблях виносять загалом 2,536.000 тон.**

З того числа припадає на Англію і її союзників 1,994.000 тон, на Німеччину і її союзників 212.000 тон і на невтральні держави 330.000 тон.

Після поодиноких держав сї страти представляють ся як слїдує:

Англія — 1,623.000 тон; Франція — 203.000 тон; Італія — 85.000 тон; Росія — 42.000 тон; Бельгія — 25.000 тон; Японія — 16.000 тон; Німеччина — 177.000 тон; Туреччина — 18.000 тон; Норвеґія — 115.000 тон; Голяндія — 85.000 тон; Данія — 40.000 тон; Швеція — 43.000 тон; Греція — 21.000 тон; Еспанія — 16.000 тон; Злучені Держави — 10.000 тон; Австрія — 17.000 тон.

———o———

КОРАБЕЛЬ „ДАЙТШЛЯНД" ГОТОВИЙ ДО ВІДЇЗДУ.

БАЛТІМОР, 18. липня. — **Нинї в полудне покінчено ладованє корабля „Дайтшлянд". Ладунок складає ся з 1.400 тон нікля і ґуми.**

Про відїзд корабля кружать ріжнородні вісти. Загально є переконанє, що „Дайтшлянд" в кождім разї ще протягом сего тижня опустить береги Злучених Держав.

КОРАБЕЛЬ „БРЕМЕН" МАЄ ПРИБУТИ ЩЕ СЕГО ТИЖНЯ.

НЮ ЙОРК, 18. липня. — **З достовірних жерел доносять, що другий німецький підводний карбель прибуде до Злучених Держав найдальше з кінцем сего тижня.**

Місце його прибутя є незвісне. Одні вісти подають пристань Балтімор, другі знова Бріджпорт, Конн.

В МЕКСИКУ:

98.000 МІЛЇЦЇЇ НАД ГРАНИЦЕЮ МЕКСИКА.

ВАШИНГТОН, 18. липня. — **Загальне число мілїції, яка вже находить ся або є в дорозї до границї Мексика, виносить около 98.000 людий.** Найбільше війска дав стейт Ню Йорк (17.125 жовнірів) і стейт Пенсильвенія (12.779). Війска обох тих стейтів будуть зорґанізовані в окремі дивізії. Війска прочих стейтів будуть становити бриґади після стейтів.

Дотепер ще отсих десять стейтів зовсїм не вислали мілїції: Огайо, Алабама, Тенесі, Луізіяна, Місісіпі, Індіяна, Флоріда, Норт Дакота, Савт Дакота і Оклагома.

Ґенерал-майор Бліс розпочав інспекцію таборів.

В політичних кругах заключають на підставі великої сили війск, нагромадженої на границї Мексика, що небезпека війни з Мексиком ще не зовсїм минула.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States:	В Злучених Державах:
$2.00 per year	на рік $2.00
$1.00 per 6 months	на пів року $1.00
0.75 per 3 months	на 3 місяці 0.75
In Jersey City, Canada and other foreign Countries:	В місті Jersey City, до Канади і других країв:
$3.00 per year	на рік $3.00
$1.50 per 6 months	на пів року $1.50
$1.00 per 3 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

За всї оголошеня поміщувані в „Свободї" редакція не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

З біжучої хвилї.

Спосібність народу до житя пізнаєть ся по його витривалости. Не самими парадами і одногодинними вічевими манїфестаціями принесемо волю рідному народови, але щирою і витривалою працею на всїх полях. Для піддержаня безпомічних людий при працї треба жертв. Український нарід дав доказ, що під сим зглядом він не уступає другим народам. Нехай же ся добра прикмета українського народа удержуєть ся дальше. Найновійший клич: „Складайте жертви на фонд Івана Франка" повинен також знайти широкий відгомін і всї щирі Українцї повинні зложити на сю цїль після своєї спромоги. Память Івана Франка повинна спонукувати нас до витривалих дїл. Хто зложив від себе жертву, нехай збере ще від других. Хто скоро дає, два рази дає!

„Народна Воля" робить закид „Свободї", що назвиско нїмецької корабельної компанії, до якої належить „Дайтшлянд", „Свобода" подала по анґлійськи, а не по нїмецьки. „Свобода" назвиска не видумувала, але подала його після перших телєґрам до анґлійських часописий.

Цїкаве однак, як оправдає „Народна Воля" перекручуванє чисто українських назв, які вона обовязана знати. І так в телєґрамі з Петроґраду (в 55-тім числї „Народної Волї") читаємо, що Москалї заняли на захід від Делятина село „Поток Чарни". Чи се вплив нової орієнтації? Чи „Народній Волї" не довподоби українська назва „Чорний Потік"?

Пітсбурський „Союз" пише:

„Народна Воля" скаржить ся на „презбитеріянський Союз з Питсбурґа", що закидує їй австрофільство.

Нї, панове, ми нї австрофільства, нї москвофільства, нї українофільства вам не закидаємо. Ви нїчого иншого, лиш галицькі Руснаки, що много кричать на других, а самі нич не роблять.

Шпіонська манїя напосїла ся на „Народну Волю" і точить її совість. Бідна — може поповнити самовбийство. Її гризе її орієнтація. Хто вона є? За ким вона є? Питайте чотирох редакторів, а кождий стоїть за ким иншим. І мучить вона себе і других мучить. Перша вона кинула гидке, погане слово „шпіон-запроданець" на певних людий задля особистої пімсти; тепер від неї всякий з відразою відвертаєть ся. Вона боїть ся власної тїни. „Хто мечем воює, той від меча гине".

Нїкий О. З. пише в „Народній Воли":

Ми нинї бачимо, читаємо в найповажнїйшій часописи... в „Свободї", що він (Січинський) москвофіл, що тягне за Росією...

Не знати на чім п. О. З. опирає своє твердженє, немов би то „Свобода" закидала Січинському москвофільство. Де се було сказано? І коли взагалї „Свобода" закидувала дотепер щонебудь Січинському? Натомісць ми закидали і закидаємо пачкованє русофільства і поширюванє кирині між українським народом тій невидимій руцї, яка пхає Січинського на берег пропасти і приспішує його упадок. О. З. своїми виступами також робить медвежу прислугу Січинському своєю невмістною обороною. „Що добре, те саме хвалить ся" і не потребує оборони.

ТОПОРИЩЕ ЦАРСЬКОЇ СОКИРИ.

Від довших лїт Росія боїть ся українського руху. Се є добре звісне українському громадянству. Доходило навіть до того, що російський уряд живо інтересував ся заложенєм українського унїверситету у Львові і недвозначно грозив Австрії війною за заложенє сього унїверситету. Про сю справу писали часто українські часописи перед війною.

Прийшла війна — і українська справа стала голосною в Европі, а по части і в Америцї. Виявило ся, що одною з причин війни зі сторони Росії була українська справа. Занятє східної Галичини російськими війсками наповнило російські урядові круги радостию. Ґраф Бобрінський заборонив у Галичинї українську мову і думав, що вже погребав український нарід. В своїм засліпленю дійшов він до того, що слїдом инших російських націоналїстів назвав цїлий український рух австрійською інтриґою. Микола Миколаєвич телєґрафував сейчас по занятю Львова до царя, що „австрійської небезпеки" вже нема, бо занято осередок українського житя.

На превелике зачудованє короткозорих російських полїтиків українська справа стала тодї якраз голоснїйшою. В цїлій Европі появляють ся брошури у всїх майже европейських мовах про українську справу. В Америцї видано їх також кілька, а окрім сего появили ся статї, новинки і телєґрами в ґазетах. Росія наробила собі клопоту. Щоби убити сей животворний національний рух, пущено між український нарід царських аґентів, які від часу занятя Перемишля Москалями розвинули небувалу аґітацію. Рівночасно в европейській пресї почали російські журналїсти представляти український рух яко видумку Австрії. Головні напади посипали ся на „Союз визволеня України", зложений з російських еміґрантів-Українцїв, і на „Загальну Українську Раду". Українських провідників очернено і представлено, що вони працюють виключно на користь Австрії за австрійські гроші.

Сьому заперечували дійсні факти. Українцї за границею, головно в Америцї, де нема австрійської жандармерії, стали сейчас з вибухом війни ясно проти Росії; почали орґанїзувати ся, скликали Сойм і заложили полїтичну орґанїзацію. Була надія, що внутрішні трудности вдасть ся полагодити і тодї сильна орґанїзація поставить ряд домагань до інтересованих держав. Справою, яка не терпіла проволоки, було заложенє рішучого протесту проти прилученя східної Галичини до Польщі, та поставленє рішучого домаганя заложеня українського унїверситету. Ті справи були предметом спеціяльних заходів української репрезентації в Австрії. Коли би Українцї в Америцї були в час у відповідний спосіб помогли старокраєвим патріотам; то ми могли вже доси мати що найменьше український унїверситет у Львові, хоч ся справа ще й тепер не є страчена. Українська репрезентація в Австрії з природи річи не може сього так легко осягнути, бо проти себе має велику силу Поляків, скріплених тепер наслїдком занятя Польщі. І тому Українцї з Америки повинні були, і могли, приневолити австрійське правительство до сього, щоби воно ясно дало доказ, чи попирає українську справу, чи йде проти неї в інтересї Поляків. Ми се занедбали наслїдком неробства. Справа унїверситету є для нас важна з того огляду, що тим раз на все признано би нас за культурний новочасний нарід. Коли би навіть Галичина припала по війнї иншій державі, котра хотїла би знести український унїверситет, то ми мали би традицію і арґумент, що тратимо те, що вже було. Наша справа стала би через те голоснїйшою в сьвітї.

Але зайшла в наших змаганях несподіванка. З кінцем марта 1916 р. приїхав до нас сьвіжий гість з Европи, який, удаючи українського опозиційного патріота, почав обкидати грязию одиницї з „Союза визволеня України" та зі „Загальної Української Ради" і у відповідний спосіб хотів серед нашого народа в Америцї викликати недовірє до цїлої полїтики Українцїв в Австрії. Хотів представити, що сї провідники — се безідейна ґрупа людий, що працює за австрійські гроші. Коротко: сей мнимий опозиційний патріот вхопив ся тихсамих арґументів, якими воювали проти українського руху прихильники Росії і російські аґенти. До помочи в тій деструктивній роботї знайшов він собі ще одного. Їх майбутною цїлию було ослабити значінє української репрезентації перед австрійським правительством, а тимсамим і вбити їх змаганя до заложеня українського унїверситету та здїйсненя инших жадань. Ослабленє значіня Українцїв в Австрії має вплив на загальне ослабленє Українцїв у цїлім сьвітї, — а се виходить на користь Росії. Росія зможе тодї розкричати перед сьвітом, що Українцїв вже нема.

Однак ся підпольна робота мнимих опозиційних елєментів не повела ся. Українцї в Америцї відперли напад на українську репрезентацію в Австрії. Тодї сї „опозиційні" елєменти змінили фронт. Нїби боронять „Загальну Українську Раду", а зате представляють перед сьвітом український рух в Америцї, яко виплив роботи австрійських аґентів. В своїй безличности дійшли вони до того, що відважили ся навіть пустити сплетню, що Австрія платить деяких людий за роботу між Українцями в Америцї, і що один з тих людий обіцяв 300 долярів платнї мнимому опозиційному патріотови, щоби він „не говорив про українську справу". Конче хоче такий „опозиційник" удавати патріота. А русофільські ґазети аж виють з радости і кричать, що український рух — се дійсно австрійська видумка. Росія осягнула тим свою цїль: має потвердженє, що український рух, се австрійська інтриґа. Не пощадили ті „опозиційні" патріоти навіть Українцїв з Росії, які йдуть рука в руку з иншими Українцями в Америцї. Рівночасно сї „опозиційники" хочуть дискредитувати українську справу иншою дорогою.

В Америцї почав ся рух за будовою Народних Домів. На тім полягає сила народа. Почало ся з Ню Йорку. Є надія, що за Ню Йорком підуть инші місцевости. І щоби розбити сю силу українського народа в самих початках, створили „опозиційники" кліку в Ню Йорку, яка при помочи дописий до „Народної Волї" хотїла знищити завязки Народного Дому. До своєї нїбито опозиційної роботи вдало ся сим патріотам опанувати деяких українських соціялїстів, а тепер посягають вони до сього, щоби загарбати в свої руки заложену на Соймі Федерацію Українцїв і приневолити до слїпого послуху Мирослава Січинського. До своєї услуги приєднали собі одну українську часопись і робота для ослабленя сили українського народу і для осьмішеня його перед чужинцями — йде вперед. Деякі безкритичні елєменти приймають тих мнимих патріотів без застереженя, не добачуючи, що їх робота є такасама, як робота царських аґентів. Вона тим небезпечнїйша, що замаскована. Не могла Росія знищити українського руху в Америцї при помочи російської православної церкви, то знайшла поміч деинде.

Українцї в Америцї мусять відкрити очи: Треба виратувати Федерацію Українцїв від царської сокири, зломити топорище сеї сокири і зробити з Федерації те, чим вона повинна бути, а то: **безпартійною українською народною репрезентацією в Америцї.**

ДО ЧОГО СЛУЖАТЬ ВІЧА ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНЦЇВ.

Дістаємо з Ню Гейвен, Конн., звіт з федераційного віча, яке відбуло ся там 25. червня с. р. Читаємо в тім звітї:

Віче уладжено заходами чотирох товариств: Братства св. Михаїла, „Запорожської Січи", „Української Січи" і „Любови". Сї товариства посклалали наперед по 5 долярів. Пополудни того дня падав дощ, однак около години 1-шої пополудни було на гали около 500 людий, котрі очікували на героя д. М. Січинського і п. О. Заплатинського. Віче отворив п. С. Костів о годинї 2.15 пополудни і покликав на предсїдателя п. В. Підлїсного, а сей покликав на секретарів пп. М. Шенькаря і М. Довгого.

В. Гредчаник, 13-лїтний хлопець, деклямував вірш: „Славний Герою, Господь з Тобою", почім предсїдатель покликав п. О. Заплатинського на першого референта. Сей пояснив справу соціялїстичної партії, як то народ працює в теперішній війнї тут і в краю.

Д. М. Січинський говорив, що се віче є національне, що наводить дорогу до свободи і волї. Віче скінчило ся піснями „Не пора" і „Ще не вмерла".

По скінченю віча зложено добровільні датки, котрі мають ся відослати до рук предсїдателя п. д-ра Сіменовича. — М. Довгий і М. Шенькар, секретарі.

З сього одного приміру (а таких примірів є більше!) ми бачимо наглядно, як вічеві референти розуміють цїль федераційних віч. Замісць єднати членів до Федерації Українцїв у Злучених Державах, вони єднають людий до „Української Федерації Соціялїстичної Партії". Одно і друге товариство має назву „Федерація", а люди густо-часто не можуть визнати ся, яка є ріжниця між тими двома „Федераціями".

ПО ВІЙНЇ АНАРХІЯ І РЕВОЛЮЦІЯ.

Час від часу дають ся чути голоси поважних людий науки, що сучасна війна видвигне тільки спірних питань, що держави не будуть могли дати собі з ними ради. Недавно написав в „Ню Йорк Амерікен" статю про наслїдки війни др. Нордав, нїмецький учений, котрий був арештований в Парижи по вибуху війни, а опісля опинив ся в Мадридї, в Еспанії.

„Нїтхо не схоче слухати, щезне всяка суспільна карність, а державні власти будуть безсильні". І дальше твердить др. Нордав, що всї права: справедливости, етики і моральности будуть знївечені, а культура не буде мати через якийсь час впливу на поденервовані і розбрикані народні маси. Найважнїйшою причиною анархії і революції буде, після поглядів Нордава, економічне положенє, руїна і банкротство держав, котрі тепер беруть участь у війнї.

Втрати Бельґії виносять тепер 8 міліярдів франків; короткий побут армії Ренeнкампфа у східній Пруссії приніс знищенє на 350 мілїонів франків, Франція обчисляє свою шкоду в околицях занятих Нїмцями на 14 міліярдів франків. Тілько, а може і більше треба почислити втрати на територіях Росії, в Галичинї і на Балканї. Коли би лише числити скупо, то воєнні шкоди виносять 36 міліярдів франків.

„Треба звернути увагу на те, — пише Нордав — що 28 мілїонів мешканцїв не працює через двайцять два місяцї. Втрати в продукції треба числити на 50 міліярдів франків, коли би ми брали річний заробок одиниць лише 1.000 франків. Воєнні видатки держав виносять дотепер понад 400 міліярдів франків.

„Всї довги затягають воюючі держави лише на короткий термін і то в паперових облїґаціях, а се вже тепер спричинює великий упадок вартости паперових гроший. По війнї европейські держави будуть мати до сплаченя своїм вірителям 25 міліярдів більше ніж перед війною.

„В який спосіб управильнять воюючі держави свої облїґації? — питає Нордав. В який спосіб полагодять своє банкротство і економічну полїтику? Один вихід з трудного положеня є підвисшенє податків, а другий — оголошенє банкротства. Перше средство вбє убожші кляси, друге вбє богатших. В обох випадках мусить наступити руїна промислу в буквальнім значіню. Також невтральні держави вийдуть зле, бо відносини в тих державах, що ведуть тепер війну, відібють ся на невтральних. І тому цїлі маси народа будуть втїкати до тих країв, де відносини будуть хоч трохи можливі. З початку ті щасливійші держави будуть приймати іміґрантів, але опісля заборонять їм цїлковито вступ".

Загалом др. Нордав представляє в чорних красках будучність воюючих держав. При кінци він обжаловує правительства воюючих держав і суспільні ґрупи, котрі сьвідомо прямували до війни, а вкінци обжаловує народи, що горячково хотїли війни і не думали про се, що крутять собі шнур на шию.

Може зі всїми арґументами д-ра Нордава не можна згодити ся, то однак деякі його впевненя є зовсїм слушні і справедливі. Розумні люди повинні заздалегідь приготовити ся на всї можливі випадки.

ВИКАЗ ДАЛЬШИХ ЖЕРТВ:

11. Франклін, Н. Дж. На іменинах у т. Петра Коваля зложили жертву на руки т. Т. Гуцуляка слїдуючі товариші: Н. Коваль $3.00; Г. Прохват $2.00; М. Марціняк і Т. Гуцуляк по $1.00; І. Юсипчук, Г. Бровчук, І. Лоза і С. Пашковський по 50 цнт.; І. Купер 35 цнт.; І. Чайчук і Д. Борис по 25 цнт.; Г. Грех 15 цнт. — Разом $10.00
12. Бруклин, Н. Й. Гр. Венгрин жертвував 1.00

РАЗОМ $11.00.
Оголошено в числї 86-ім $112.00.
ЗАГАЛЬНА СУМА $123.00

Коротка відповідь часто помагає до доброго початку.

Любов робить дурними богато людий, котрі уважали себе за мудрих.

Навіть найгірший чоловік може дати добру раду.

ПРАЦЯ В ЧЕРВНИ.

В стейтї Ню Йорк було в руху в місяци червни 1.400 фабрик, які давали занятє 500.000 людям. Після статистики стейтової промислової комісії платня в тім місяци була більша ніж в якімнебудь иншім місяци протягом останних двох лїт.

Загальне число робітників було лише незначно меньше ніж в цьвітни, котрий здобув рекорд за два роки. Коли би не кравецький страйк і инші дрібні робітничі неспокої, загальне число робітників було би здобуло рекорд в червни. Зорґанїзованих робітників було о 16 процент більше ніж в червни 1915 року, а о 13 процент більше ніж в червни 1914 року. В порівнаню з попереднім роком загальна сума платень збільшасть ся скорше ніж число робітників.

Від мая до червня число робітників занятих при виробах з каміня, з глини і зі скла зросло о 3 процент; в ґрупі металевих виробів і при машинах число незначно збільшило ся в червни. Деревляний промисл запотребував о 2 процент більше робітників в червни ніж в маю. О 1 процент зросло число робітників в промислї шкірянім і кожуховім, а при хемічних виробах о 2 процент. О такий самий процент робітників збільшив ся паперовий промисл, а друкарський промисл зменьшив ся о 1 процент в червни; кравецький промисл стратив 3 процент робітників, а платня впала в червни о 2 процент. Се стало ся наслїдком страйку.

Електричні фабрики, виріб лїкерів, тютюну і припасів живности займив о 3 процент більше робітників в червни ніж в маю.

Марко Скритий.

НА САМОТЇ.

Колись було весело
Не так, як сиротї...
А днесь всьо то минуло;
Я днесь на самотї.

Колись я жив і мріяв
І рвав ся до житя,
А днесь ті струни рвуть ся,
Гасне моя душа...

Ще юність не минула,
Ох, так ще хочесь жить!..
А грудь туга стиснула
І важко щось болить...

ПРОТИ ДОНОЩИКІВ.

Пресове бюра австрійського мінїстерства війни розіслало недавно слїдуючий обіжник до властий на воєнній територї:

„Наслїдком теперішного воєнного стану і суспільних відносин лучаєть ся, що деякі елєменти використують неяснє положенє на те, щоби своїм конкурентам в занятю і иншим несимпатичним особам докучити в той спосіб, що виступають перед військовими властями і командами з доносами і клеветою на них. Хоч тих доносів не можна з гори цїлковито відкидати, бо кожде поміченє мусить відповідна власть належно розглянути, то однак належить рішучо запобігти сьому, щоби безпідставні доноси не нанесли шкоди. Се відносить ся передівсїм до управи неприятельських територій, де треба висловити признанє справедливости для австро-угорської військової управи.

„Начальна команда почуваєть ся до обовязку видати слїдуючі зарядженя, щоби положити конець доносам:

„Коли слїдство викаже, що донос оправданий, то, очевидно, треба розпочати відповідні кроки проти підозрілих осіб. Натомісць **належить поступити з безоглядною строгостю** після приписів карного закона **на випадок неправдивого доносу.** Проти клеветників і доносчиків належить рішучо виступити, щоби запобігти сїй язві. На випадок, коли зайде злобна денунціяція, належить сей факт подати до публичної відомости, а також і кару, яка стрінула доносчика. На всї орґани ц. і к. власти накладаєть ся обовязок, аби не лише боронили слушної справи, але щоби безоглядно поборювали всї підступи і злобні клевети, звернені проти чесного населеня краю".

Справдї, крайна вже була пора видати такий обіжник, бо язва денунціяції так була розповсюднила ся межи населенєм, що часто терпіли через те зовсїм невинні люди, а доносчики виходили зовсїм безкарно. Клеветники — се розбишаки людської чести, а иноді і людського житя. З ними належить поступати як зі злочинцями і розбійниками, що нападають на невинних людий.

ҐЕНЕРАЛ БРУСІЛОВ.

Його вдача і карієра в російській армії.

На ґенерала Брусілова звернені тепер очи цілої Росії. Брусілов, іменований головним командантом міліонової російської армії, розпочав 2. червня с. р. велику офензиву на Волини, в Галичині і на Буковині, яка має на цїли відзисканє утрачених земель і розбитє німецько-австрійських військ. Росія вірить у спосібности Брусілова і зложила в його руки не лише долю цілої своєї армії, але й долю цілої російської держави.

Імя ґенерала Брусілова було перший раз загально звісне підчас російсько-японської війни. Та війна принесла компромітацію для цілої начальної управи російських військ. З честию повернули з поля битви лише три ґенерали: Брусілов, Міщенко і Рененкампф, який утопив відтак свою славу і честь підчас теперішної війни в Мазурських озерах.

По російсько-японській війні великий князь Николай Николаєвич і міністер війни Сухомлїнов одержали порученє перевести реорґанізацію російської армії. Вони взяли собі до помочи ґенерала Брусілова.

До часу війни ґен. Брусілов займав становище військового ґубернатора в Подільській ґубернії. Коли війна розпочала ся, ґен. Брусілов зістав іменований командантом одної з російських армій, які перейшли границю Галичини.

По виграній битві під Львовом в серпни 1914 р. великий князь вислав був до царя телєґраму, в якій доносив, що з божою помочию армія ґен. Рузского заняла Львів, а армія ґен. Брусілова здобула Галич. В часї цілої боротьби на тереиї в Галичині і в Карпатах армія Брусілова мала звичайно найтяжшу задачу і все находила ся в найбільший небезпеці. Армія Брусілова перебула в 1914 р. тяжкі бої найперше коло Хирова, а відтак в околицях Ясла і Кросна. В тих битвах потерпіла його армія великі втрати. Одержавши нові скріпленя, Брусілов зорґанізував свою армію і посунув ся дальше наперед в напрямі Угорщини.

В зимі з 1914 р на 1915 р. армія Брусілова борола ся в Карпатах, занявши становища на боєвім фронті від Дукова до Ужока. Тут почав Брусілов примінювати свої способи страшної воєнної техніки. Не маючи подостатком гармат, намагав ся він осягнути успіх масовими нападами. Не уважаючи на величезні жертви в людях, гнав один полк за другим на укріплені становища свого противника. Десятки тисяч російських жовнірів жертвував він на те, щоби переломити боєву лінію союзних військ. Ся тактика Брусілова завела. Він не осягнув жадного успіху. Його рішучість і безоглядність подобала ся однак Николаєви Николаєвичеви і він задержав Брусілова дальше на становищи команданта армії, помимо величезних втрат, які потерпіла його армія.

Коли союзні війска розпочали з початком мая 1915 р. успішний наступ коло Горлиць, тоді і доля армії Брусілова зістала припечатана. Його армія, взята рівночасно з двох сторін в огонь, мусїла шукати спасеня в безладній утечі. Брусілов мусїв звинути свою головну кватиру в Кроснї і переносити її з одного місця на друге, аж доки російські війска не задержали ся над Стрипою.

Найдовше його головна кватира містила ся в Кроснї, бо майже через цїлий час кількамісячних боїв у Карпатах. В головній кватирі перебував він дуже часто, віддїжджаючи лише на короткий час на боєвий фронт у Карпатах. Мешканці Кросна оповідають дещо про Брусілова. Брусілов є середно високий, сильно збудований; його рухи досить тяжкі. З лиця його пробиває ся сильна енерґія. Погляд його очий є зимний і строгий. Цивільне населенє міста його зовсім не обходило. В Кроснї і Яслі проходжував ся він часто по улицях міста. Жив осібняком; навіть з офіцирами розмовляв лише в урядових справах. Говорив дуже коротко і мало.

Супроти своїх жовнірів був дуже строгий. Хотїв бути справедливим, але не розходило ся йому о те, щоби бути добрим. Коли приймили скарги на надужитя, яких допускали ся Черкеси, поступав і карав винних з безоглядною строгостию.

По уступленю великого князя Николая Николаєвича переведено утворенє нового боєвого фронту і нове розміщенє на нім російських військ. Тоді ґен. Еверс одержав начальну команду над північною армією, **ґен. Брусілов над армією в центрі**, а ґен. Іванов над полудневою. По недавнім невдачі ґен. Еверса над Двиною і ґен. Іванова в Бесарабії, оба команданти усунено. **Тоді цар іменував ґен. Куропаткіна командантом цілої північної армії** (від Балтійського моря до Припети), **а ґен. Брусілова командантом полудневої армії** (від Припети до границї Румунії).

Під командою Брусілова стоять тепер чотири головні російські армії:

I. **Армія ґен. Каледіна** находить ся на північ між Стиром а Стоходом. Її цїль є місто Ковель.

II. **Армія ґен. Щербатова** на захід від Луцка і Дубна. Вона посуває ся в напрямі Володимира Вол. і Бродів.

III. **Армія ґен. Сахарова** стоїть над горішним Серетом і здовж Стрипи аж до Днїстра.

IV. **Армія ґен. Лечицького**, яка заняла Буковину і Покутє, дійшла на полудне до підніжа Карпат, а на заході заняла становища на боєвім фронті на захід від Обертина, Коломиї і Печеніжина.

СКАРБИ НА ДНЇ МОРЯ.

КОМПАНІЯ ДЛЯ ДОБУВАНЯ ЗАТОПЛЕНИХ СКАРБІВ.

Вже від давних часів продумувано над способами, щоби добути з моря затоплені кораблї і великі скарби, які пійшли разом з ними під воду. Перша гадка заложеня такої компанії зродила ся в інжинірських кругах у Швайцарії по затопленю великого анґлійського корабля „Люзитанії". В тій справі велись довший час переговори між швайцарськими інжинірами й американськими капіталістами. Однак сї переговори не довели до успіху.

Доперва в останних днях надійшли вісти, що в Ню Йорку основано товариство під назвою „Інтерошен Собмарін Енджінірінґ Ко." Президентом сеї компанії є бувший віцеадмірал американської фльоти, Колби М. Честер. До компанії належить богато нюйорських капіталістів, між иншими також Перси Ракефелєр, Чарлс Себін, президент банку „Ґаранті Трост Ко." і другі.

В пятницю пополуднї відплинула з Ню Йорку до Норфолк перша експедиція сеї компанії. Експедиція складає ся з трох парових кораблів під командою Джорджа Д. Стілсона, який через довгі літа був у службі при американській маринарці і вже нераз бував під водою. Минувшого року він перевів тяжку працю, добуваючи з моря американську підводну лодку „Ф-4", яка підчас вправ коло Гонолюлю пійшла була на дно. Минувшої зими покинув Стілсон державну службу і працював у фільмовій компанії при підводних продукціях. При праці під водою послугував ся він новими апаратами, які уможливлюють довший побут під водою без уживаня проводів воздуха.

Першим предметом сеї експедиції буде добутє корабля „Меріда", який перед чотирма роками через зударенє з другим кораблем пійшов на дно моря. „Меріда" находить ся на дні моря в віддаленю 55 миль від Кейп Чарлс (побереже Вірджінії). Набір затопленого корабля складав ся з великої скількости штаб срібла й инших дорогоцінностий на загальну вартість поверх 1,000.000 долярів.

Працю мають ся розпочати вже в найблизших днях. Коли би не удало ся добути цілого корабля, то праця буде обмежена передівсїм на добутє дорогоцінностий. В першій мірі розходить ся о добутє срібла, якого вартість оцїнюють найменьше на 600.000 долярів. Відтак прийде черга на касу, в якій находять ся гроші і дорогоцінности, передані до переховку подорожними.

Коли се дїло удасть ся щасливо перевести, тоді компанія зверне свою увагу на инші кораблї, які потонули здовж берегів Атлантійського океану, а про які є певність, що погребали зі собою значні скарби. Вигляди на добрі успіхи заохотили її відтак компанію добувати скарби з кораблів, яких богато затопили підводні лодки. Вартість скарбів, які у собі криють кораблї, затоплені лише підчас війни, оцінюють на сотки міліонів долярів. Знавці маринарської штуки вчевняють, що 90% затоплених кораблів находить ся в глибині, меньший ніж 300 стіп. Апарати, які експедиція має до своєї розпорядимости, уможливлюють попукуваня в глибині до 300 стіп.

Воєнна буря.

ВІДОЗВА

до Українців у Стамфорд, Конн., і околиці.

Дорогі Братя-Земляки! Сотки літ наш край коханий стогне під чужою корчигою, Сотки літ мучить ся наш народ в тяжких кайданах, в які брутально закували його деспотичні тирани. Наша вітчина, за якої волю стільки своєї крови пролляли славні борці козаки, нині закріпощена, а її сини, потомки тих борців козаків, нині розділені сильним кордоном — корять голови і служать наїзникам. Над столицею наших князів, над золотоверхим Києвом, повіває днесь чужий прапор, на якім пишаєть ся двоголовий орел, що своїми залізними кігтями шарпає наше народне тіло, розриває душу поневоленого народу. В престольнім місті нашого князя Льва, у Львові, нащадки колишної бутної польської шляхти, ослонені опікою австрійського уряду, знущають ся над нашим народом, будують Польщу на нашій прадідній земли, зрошеній потом і кровю наших предків. Не тут місце розписуватись про ті знущаня і гнети, доконувані на нашім народі по обох боках кордону, і не є нашою цілию ятрити старі рани. Нашою метою є звернути увагу наших родимців на події, відбуваючі ся власне під сю пору в нашій вітчині і заінтересувати наших земляків судьбою і будучностию нашого народу.

Як звісно Вам, дорогі Братя, воєнна полумінь огорнула майже цілу Европу і наш нещасливий край став тереном найтяжших, найкровавійших боїв в історії сьвіта. Сильні сьвіта сего зібрали народ, вивели в поле і заставили мордувати ся взаїмно. І наш народ, який мешкає в двох ворожих собі державах, заставили власти бороти ся з собою. І потомки колишних козаків, борців за волю України, одні вбрані в австрійські мундури, а другі в російських уніформах, з крісами в руках, з баґнетом наложеним, чигають на себе, кидають ся на себе, мов зьвірі жадні крови; один другому прошибає вістрєм груди, тече кров братня струями, падуть трупи тисячами, а за що? За що ллєть ся так обильно кров українська? За що гинуть тисячами сини України? За кого воюють потомки Запорожців, за кого? За своїх катів-розпинателів!

Українці! Чиж ми будемо тихо і холоднокровно приглядати ся рабівничій господарці наїзників, які силою та хитрощами позбавили нас волї і які нині заставили наших братів бити ся за їх нам шкідливі інтереси? Чи не досить ми вже натерпіли ся? Чи ще мало нам тих знущань і брутальних насильств, доконуваних на нас все і всюди? Чи ніколи вже не остогидне нам невільниче ярмо? Невжеж потомки колишних гордих борців за волю, козаків, що вік лишать ся нікчемними рабами?

О нї! Чашу горя ми випили до дна. Прийде хвиля, коли ми упімнемо ся в непрошених опікунів за наші кривди і терпіня, але перше мусимо зєдинити ся, злучити ся всі в одно сильне тіло. Ми мусимо залишити наші колотнечі і непорозуміня, а злученим нам легше прийдеть ся виборoти волю вітчині. Тож, дорогі Земляки зі Стемфорд і околиці, явіть ся всі як один муж на вічу, яке уладжують стемфордські Українці дня 23. липня 1916 р. в Лайсіюм Тієйтр Гол, Атлантік Ст. Вписуйте ся громадно до Федерації Українців у Злучених Державах і складайте обильні жертви на Фонд визволеня України!

На бік днесь релїгійні непорозуміня, на бік партійні спори, на бік особисті уразя і неґодованя! Мати кличе нас як свої діти; вона не ділить нас на партії і всіх зарівно любить, тож на поклик нашої дорогої матери лучім ся всі щирі Українці без ріжниці віроісповіданя або партійних переконань і йдім разом дружно з помочию для нашої матери. „Нехай мати усьміхнеть ся, заплакана мати!"

Від передвічевого комітету в Стемфорд, Конн.

ДОПИСИ.

—о—

З PITTSBURGH, PA.

Народне віче і змаганє до будови Народного Дому.

У нас в Пітсбурґу є велике число Українців, але за народну роботу дбає лише кілька одиниць, котрі щиро посьвятили ся працювати без впину для добра свого народа, не зважаючи на труди і на перепони ріжних ворогів. Заходами тих щирих людий удало ся злучити 8 українських товариств, котрі скликали народне віче в Пітсбурґу на день 28. мая с. р. Головними улицями відбув ся демонстраційний похід, а на вічу зібрано около 120 долярів на Фонд визволеня України.

Ідучи слідами Нюйорчан, ми приготовляємо ся тепер горячково до великого діла: до скликаня всїх представителів ріжних пітсбурських товариств, і то в найблизшім часї, на збори, а відтак на віче в справі Народного Дому в Пітсбурґу. Тутешні сьвідомійші люди змагають до так великого діла в тій надії, що коли пітсбурський загал буде мати свою хату, свій Народний Дім, то зникнуть всі дотеперішні роздори, ріжні партійні полєміки і ті всі невдачі на народній ниві, а зросте більший запал до народної праці, до просьвіти, до спільних заходів і стремлїнь. Спільною і згідною працею ми зможемо зробити богато добра для себе самих і для цілої Неньки України.

Лука Вантух,
член 53. відділу У. Н. Союза.

ХРУНЯМ.

—о—

Зібрали ся самі хруні на велику раду,
А щоби то як розбити „Народну Громаду".
Хрунь найстарший крикнув грімко: „Невелика штука,
Лиш я собі пошукаю здорового бука!"
„Славно!" — хруні зверещали, тупнули ногами,
„Ми ще будем помагати бити кулаками".
„Та перш всього запитаймо", — усі заревіли —
На що гроші тут збирають і де їх поділи?
А як вони нам відкажуть, що дім закупили,
То ми, наче пси скажені, будемо всі вили:
Що богато він коштує, задорого дали,
Та ще скажемо потому, що... гроші закрали.
Як то можна їм робити, щоби ми не знали,
А як хтіли щось купити, чом НАМ не сказали?
Ми в ґазету то напишем, у „Народну Волю",
Вона прийме! (бо привикла на таку сваволю).
Ми їм того не дарусм, все будем писати,
Своє імя не підпишем, — будемо брехати".

— — — — — — — — — — — —

„Дім нам треба всім купити, про се добре знаєм,
Але мрії вже пропали — гроший не дістанем,
Хабарів вже не дістанем!... шкода говорити...
Ліпше, братя, з ними разом знова помиритись.
Не мож нїщо скористати — гірка наша доля,
Навіть нїщо не поможе і „Народна Воля".
Вони без нас обійдуть ся, дім свій будуть мати,
Бо їх справу попирають усі делеґати".

— — — — — — — — — — — —

З жалем хруні заридали, аж почервоніли,
Що народної роботи розбити не вміли...
І почали проклинати, стали нарікати,
Що хрунівськеє корито почало ломатись.

ТИМКО МІЛЕЩУК.

Ню Йорк, 14. липня 1916.

З КАНАДИ.

—о—

Результат із замкненя бар в Манітобі.

Закон тверезости в Манітобі розпочав вже другий місяць свого істнованя. Результат сього закона є надсподївано добрий. Коли в маю заарештовано 261 пяних осіб (лише у Виннипеґу), то в червни заарештовано лише 24 пяних осіб. Число судових розправ, які виникали в наслідок пиятики, зменьшило ся до половини. Люди, які занимали ся незаконним перепродуванєм горячих напитків, були строго покарані. А таких було 14 осіб, з яких 12 заплатили по $200 і кошти, а двох заплатили по $300 і кошти. До провінціяльної скарбниці вплинуло в сей спосіб около три тисячі долярів і сих гроший якраз стане на адміністраційні видатки департаменту комісаря тверезости.

Польський батальон.

На просьбу кількох визначнїйших Поляків у Виннипеґу мілїтарні власти позволили Полякам на зорґанізованє польського батальону, якого командантом назначено п. Гейстінґса, адвоката. До того батальону можуть вписувати ся Поляки не лише з Виннипеґу і околиці, але й з цілої західної Канади.

Мають вісім тисяч акрів землї.

Римсько-католицька корпорація на Сент Боніфас має в Сент Вайтл вісім тисяч акрів, або 50 фарм, які доси не були ще оподатковані. Фарми вартують поверх міліон долярів, однак сего року отаксовано їх на $952.810. На просьбу представителів тої корпорації отаксованє зменшено до $344.000.

Іміґрація до Канади.

Іміґрація до Канади від часу, як в Европі вибухла війна значно опала. Всеж таки в часї останих двох літ прибуло сюди 43.276 іміґрантів, між якими було 27 Німців і 15 Австро-Угорців.

Канада має 130.000 війока.

Мілїтарне населенє Канади по день 1. липня с. р. виносить 130.170 душ. До сего числа входить 5.041 офіцирів і 125.129 жовнірів, які є розміщені в ріжних місцевостях Канади. Всього війска зрекрутовано в Канаді 345.880, а се: в Манітобі і Саскачевані 71.119; в Алберті 31.176; в Брит. Колюмбії 32.-727; в Онтеріо 143.158; в надморських провінціях 31,461; в Квебеку 36.239.

(„Канадійський Фармер").

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Діточа недуга знова скріпляєть ся.

Завдяки холодним дням пошесть діточого паралїжу в Ню Йорку й инших стейтах зменьшила ся була, але тепер знова несподївано поширює ся. В понедїлок, 17. липня, померло в Ню Йорку 14 дїтий наслїдком паралїжу, а у вівторок число померших виносило вже 26 — значить підскочило о 90 процент. Загалом від появи пошести померло в Ню Йорку (Бруклин, Менгетен, Бронкс, Квінс і Річмонд) 426 дїтий, а занедужало 2.175. Найбільше лютує недуга в Бруклинї. Звертаємо увагу родичів на строге виповнюванє лїкарських приписів щодо чистоти дїтий, бо инакше не дасть ся здержати небезпеки.

Президент за прискоренєм закона про працю дїтий.

Вашінґтон, 17. липня. — Президент Вілсон явив ся нинї особисто в капітолю, щоби приспішити ще підчас біжучої парламентарної сесії виданє закона в справі обмеженя працї дїтий у фабриках. Справа ся натрафила на великі трудности, бо на порядку дневнім є дуже богато инших справ до полагодженя.

Президент помагає Полякам.

Вашінґтон, 17. липня. — Президент Вілсон виготовив вже особисті листи до російського царя, анґлїйського короля, нїмецького цїсаря і президента Франції з просьбою, щоби вони дали дозвіл на перевезенє живности до Польщі. Розходить ся о се, щоби Анґлія і її союзники не перешкаджали кораблям, що будуть везти живність, а Нїмеччина щоби не уживала сеї поживи для своєї армії.

Президент стрільцем.

Річмонд, Ва., 16. липня. — Перший дозвіл на польованє в стейті Вірджінія для тих, що там не замешкалі, вислано президентови Вілсонови. Передтим вніс президент поданє до стейтових властий і зложив 10 долярів оплати за лайсенс. Належитість звернули власти президентови.

Жалоба на порядки в іміґраційнім урядї в Ню Йорку.

Вашінґтон, 17. липня. — Посол Вілям Беннет з Ню Йорку остро критикував нинї в парляментї порядки в іміґраційнім домі на Еліс Айленд і заквитував комісареви Фридрихови Говови попираванє неморальности. Після думки Беннета, який є членом іміґраційного комітету, Ф. Гов не настоює на се, щоби строго відділювати мущин від женщин на Еліс Айленд, приймає неморальні женщини і, коли сейчас там не змінить ся, то іміґраційний дім стане для Ню Йорку більшою язвою ніж діточий паралїж.

Риба втопила хлопця.

Елізабет, Н. Дж., 17. липня. — Вілям Весіґен, 11-літний хлопець, ловив рибу з надбережних доків вудкою, яку замотав на ліву руку. Нечайно зловила ся на вудку риба, почала втікати та втягнула хлопця у воду; заки два инші його товариші прибігли йому на поміч він утопив ся.

Динамітом добувають убийника.

Шікаґо, 18. липня. — Одного Неґра, який убив що найменьше 6 осіб, в тім числї 3 Неґрів, а опісля сховав ся в однім домі і забарикадував ся там сильно, дістала поліція в свої руки в той спосіб, що окружила довкола дім, стріляла до дому з револьвера, а вкінци висадила часть дому у воздух при помочи динаміту. Убийника зловлено раненого і відставлено до шпиталю. Підчас стріляня згинула одна жінка.

Грім убив 5 людий.

Коло місцевости Клей Сентр в Канзас вдарив грім у шпихлїр фармера Гансона і вбив трох людий та 8 коний. — В місцевости Белвіл в Ілїнойс убив грім дві особи на околичній фармі.

Вязень застрілив сторожа і втік.

У вязницї в Кемден, Н. Дж., стала ся 17. липня цікава подія. Двох вязнів, один засуджений за убийство жінки, а другий за обманьство, змовили ся і приготовили ся до утечі. При помочи двох женщин вдало ся їм дістати револьвери зі сьвіта і коли вязні були зібрані на вечері, один з них, Енбридж, почав стріляти до сторожів. Одного забив на місци, а другого ранив смертельно, почім оба заговірники забрали ключі від дверий і втекли. Поліція не могла відшукати ні вязнів, ні тих женщин, котрі доставили їм револьвери.

НОВИНКИ.

ЗАБОРОНА ТОРГОВЕЛЬНИХ ЗНОСИН.

Анґлійське правительство оголосило „чорну лісту", на якій поміщено около 80 американських купецьких фірм, з котрими не вільно британським підданим вести ніякої торговлї. Подібне розпорядженє щодо торговлї в инших краях оголосило британське правительство вже давнїйше.

Президент Вілсон лагодить острий протест проти поступованя Великої Британії з американськими фірмами. Є се загалом побоюванє американських торговлї, бо ніякий невтральний корабель не схоче брати товарів не лише від вичислених купецьких фірм, але й від инших, щоби не наразити ся на сикатури зі сторони анґлійських кораблів.

ДРУГА ПІДВОДНА ЛОДКА В ДОРОЗЇ.

Берлїн, 17. липня. — Хибною є вістка, яка появила ся в Америцї, що нїмецький торговельний підводний корабель „Бремен" є в дорозї до Ріо де Жанейро в Бразилії. Думають, що сю пологоску пущено нароком, аби обманити анґлїйські кораблї. В дїйсности місце причаленя корабля „Бремен" держить ся у строгій тайнї.

ЗЕМЛЕТРЯСЕНЄ НА УГОРЩИНЇ.

Лондон, 18. липня. — Телєграми з Амстердаму доносять, що місто Фіуме, положене на побережу Адрійського моря, було навіщене землетрясенєм. Наслїдком сього повстав у містї сильний переполох. (Телєграма не доносить про ніяку катастрофу, виходить отже, що се було легке землетрясенє, яке не заподіяло ніякої значнїйшої шкоди).

ВІДКЛИК КЕЙЗМЕНТА ВІДКИНЕНО.

Сер Роджерс Кейзмент, який дав початок до ірляндської революції і за се засуджено його на смерть в Лондонї, вніс відклик до висшого суду проти виміру кари. Суд відкинув апеляцію мимо завзятої оборони адвоката Олександра Суливана з Дублина.

ЗГОРІЛА ПАЛАТА ГРЕЦЬКОГО КОРОЛЯ.

Лондон, 14. липня. — Королївська палата в Татой (Греція), занята королем Константином на лїтну резиденцію, згоріла — як доносить телєграма Райтера з Атен. Король, королева Софія й инші члени королївської родини втїкли і схоронили ся в палатї князя Миколи в Кефізії. Огонь вибух в лїсї недалеко замку, перекинув ся на сам замок та приналежні будівлї і знищив їх до тла. Підчас пожару згинуло кількох людий, між ними кількох офіцирів і урядників.

КАРА ЗА ЗДЕРЖАНЄ ВІД ГОЛОСОВАНЯ.

В російській державній думі зайшов такий випадок: підчас останного думського засїданя чорносотенний посол Марков 2 здержав ся від голосованя, хоч був присутний підчас нарад. Закон постановляє, що посол або має голосувати за предложенєм, або проти, або може повздержати ся від голосованя при поіменнім голосованю, однак мусить письменно подати причини, чому не голосує. Марков 2 не подав причин на письмі і тому, після закона, повинен заплатити 25 рублів кари.

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

АСТОРІЯ, Н. Й. Бр. св. О. Николая, від. 5, повідомляє всїх своїх членів, що спеціальний мітінґ відбудеть ся 22. липня с. р., точно о годині 7.30 вечером під числом 196 Патер евеню в гали Семоради. Кождий член має явити ся на означений час, бо инакше заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. Є дуже важні справи до полагодженя. Будеть ся приймати нових членів за половину вступного до У. Н. Союза, а до Братства після ухвали. На сім мітінґу кождий член має вирівнати свої належитости, бо инакше буде суспендований. — М. Козак, секр.

БАЙОН, Н. ДЖ. Відділ 213 подає до відома, що на надзвичайнім мітінґу, котрий відбув ся 12. липня с. р., зістав вибраний слїдуючий уряд: С. Бойко, предс.; А. Бурбела, заст. предс.; А. Бирич, секр.; А. Павлюк, заст. секр.; М. Кобрин, кас.; Н. Тарнавський, заст. кас.; В. Могила, Ю. Бойко і Ю. Воробець, контрольна комісія; Т. Навроцький і Д. Фариник, хорунжі; М. Вишняк, капітан.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. св. Володимира, від. 162, подає до відома всїм членам, що у другім півроцї всї братські мітінґи будуть відбувати ся кождої четвертої суботи по першім. Найблизший мітінґ відбудеть ся 22. липня с. р. о годині 7.30 вечер, в церковній галї. Будеть ся приймати нових членів до У. Н. Союза. — В. Горжейовський, секр.

ДЖАНСТАВН, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 300, взиває всїх своїх членів без виїмку, під карою $1.00, а урядник $2.00, на піврічний мітінґ і посьвяченє прапора, котре відбудеть ся 23. липня с. р. в церковній гали о 9-тій годині рано. — Т. Гумен, предс.; Я. Яцинич, секр.; А. Годчак, кас.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. О. Николая, від. 106, подає до відома, що мітінґ відбудеть ся в неділю 23. липня с. р. о 1-шій годині в гали під церквою при Райс Ст. і Овклей Блд. — М. Фтомин, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. Стефана взиває всїх своїх членів, аби всї явили ся у відзнаках на богослуженє, котре відбудеть ся в память нашого незабутного письменника Івана Франка в неділю 23. липня с. р. Котрий член не явить ся на час, заплатить кару після запавшої ухвали. — П. Мотало, предс.; Е. Бабій, кас.; І. Гайович, секр.

СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ІМЕНИ ІВАНА ФРАНКА!

ДО ВИСОКОПРЕП. ОТЦЇВ ДОБР. І ГРОМАД ПАРОХІЯЛЬНИХ.

Фірма, яка не для зиску, але для піднесеня памяти бл. п. Еп. Ортинського постарала ся о образи сьвітляні з похоронів бл. п. Владики вислала мене з машиною до парохій, які о се будуть просити.

Тому сим оголошую вселаскавійше, що я вже зачав свою працю за відомостію Всеч. адмін. о. Понятишина. В неділю, 9. липня с. р. відбуло ся представленє се в Елізабет, а в понедїлок, 10. с. м. в Перт Амбой. Второк 11-го с. м. відбуде ся в Перт Амбой в мадярській гр.-кат. церкві у о. Ковалицького; в середу в Картерет; в пятницю в Бруклинї; в суботу в Ню Йорку; в неділю також, і так позістану в нюйорськім деканатї до 24. с. м.

В місцевостях де я доси давав се представленє, воно дуже подобола ся.

Слїдуючий деканат, до якого наміряю заїхати є скрентонський, а по нім пітсбурський. Тому прошу сею дорогою Впр. Отцїв Добр. Деканату скрентонського, аби були ласкаві чимскорше зголошувати ся, в який день хотять мати се представленє у себе, почавши від 24-го с. м. Представленя мусять відбувати ся день в день, кождого вечера. Відбувають ся в церкві або в гали церковній. Передтим показую дуже гарне „Житє Ісуса Христа", „церемонії в вел. Пятницю — положенє плащаницї" в Гартфорд, дещо з війни, а вкінци незвичайно гарні знимки „З похоронів бл. п. Влад. Ортинського".

Дохід з сего, половина на місцеву церков, а другою половиною оплачує ся кошта машини і подорож, а решта на сиротинець в Філядельфії.

Видно отже, що Веч. о. Залітач з Гартфорд, не для зиску, але для памяти Владики і для сиріт підняв ся сего дїла.

Понеже я не маю сталого місця, тому прошу ласкаво всї листи до 24-го с. м. адресувати до мене, але c/o Rev. J. Czapłynsky, 188 Easton St., Perth Amboy, N. J.

В надії, що Впр. Отцї Добродії постарають ся мати се представленє у себе, остаю з поважанєм

Онуфрій Ковальський,
богослов з Балтімор.

85-87

ІВАН ФРАНКО.

Мойсей.

ПОЕМА.

(Дальше).

IV.

„Вчора ви, небожата мої,
Раду радили глупу;
Се хотів я сказать вам тепер
Замісць першого вступу.

„Ухвалили печать наложить
На язик мій, на душу, —
Тож тепер вам усім вперекір
Говорити я мушу.

„Зрозумійте й затямте собі,
Ви, сліпців поколїнє,
Що як заглушите душу живу,
Заговорить камінє.

„Вчора ви сприсягли ся свій слух
Затикать на промови
Не мої, не тих глиняних уст,
А самого Єгови.

„Бережіть ся, а то Він до вас
Заговорить по свому,
Заговорить страшнїйше сто раз,
Як в пустинї рик грому.

„А від слів Його гори дрожать
І земля подаєть ся,
Ваше серце як листя в огні
Зашкрумить і зовєть ся.

„Вчора ви прокляли всякий бунт —
І кляли його всує,
Бо напроти тих глупих проклять
Ваше серце бунтує.

„Бо в те серце Єгова вложив,
Наче квас в прісне тїсто,
Творчі сили, — ті гнати-муть вас
У призначене місто.

„Вчора ви уважали спокій
Найблаженнїйшим станом;
Та чи радив ся ум ваш притім
З вашим Богом і Паном?

„Чи то Він для спокою призвав
З міста Ур та з Гаррана
Авраама і племя його
На узгірє Ханаана?

„Для спокою їх потім водив
По йорданським подїлю?
Семилїтним їх голодом гнав
Аж над береги Нїлю?

„Як би хтів вас в спокою держать,
Наче трупа у криптї,
То ви й доси як сірі воли
Гнулиб шиї в Єгиптї.

„Тим то буду до вас говорить
Не від себе, а владно,
Щоб ви знали, що з Богом на прю
Виступать непорадно.

„Бо Єгови натягнений лук
І тетива напнята,
І наложена стріжка на ній —
І то ви є стрілa та.

„Як стріла вже наміреня в ціль,
Наострена до бою,
Чи подоба стрілї говорить:
„Я бажаю спокою?"

„А ще вчора ви тут присягли
На подобу жіноцтва
Більш не слухать обітниць моїх,
Ні погроз, ні пророцтва, —

„То навмисно про все те до вас
Побалакати хочу:
І обітницю дам, що прийде,
І погрозу й пророчу.

„І ви мусите слухать, хоч злість
Вбє вам жїло студене.
Рад я знать, чия перша рука
Підійметь ся на мене!"

V.

„Зареклись ся ви слухати слів
Про Єгових ласку,
Тож мов дїтям безумним я вам
Розповім одну казку.

„Як зійшли ся колись дерева
На широкім роздолї:
„Обберімо собі короля
По своїй вольній волї.

„Щоб і захист нам з нього і честь,
І надія й підмога,
Щоб і пан наш був він і слуга,
І мета і дорога".

„І сказали одні: Вибирать —
Не вибирать нам довго!
На одно всї ми звані!
Най царює над нами во вік
Отой кедр на Ливанї.

„І згодили ся всї дерева
Кедра слави благати:
„Ти зійди з своїх гордих висот,
Йди до нас царювати".

„І відмовив їм кедр і сказав:
„Ви чого забажали?
Щоб покинув я сам ради вас
Свої гори і скали?

„Щоб покинув я сам ради вас
Блиски сонця і свободу,
Бувши вольним — пустив ся служить
Збираниній народу?

„Ви корону менї принесли?
Що менї се за шана!
Я й без неї окраса землї
І корона Ливана".

„І вернули ся всї дерева,
Стали пальму благати:
„Ти між нами ростеш, нам рідня,
Йди до нас царювати".

„І сказала їм пальма: „Братя,
Що се вас закортїло?
Царювати й порядки робить,
Се моє хиба дїло?

„Щоб між вами порядки робить,
Чиж я кинути всилї
Свої цьвіти пахучі та свій
Плід — солодкі дактилї?

„Малоб сонце даремно мій сок
Вигрівати що днини?
Мого плоду даремно шукать
Око звіря й людини?

„Хай царює, хто хоче, у вас,
А на тронї не сяду,
Я волю всїм давать свою тїнь
І поживу й розраду".

„І погнули ся всї дерева
Під думками важкими,
Що не хоче ні пальма ні кедр
Царювати над ними.

„Ну-мо рожу благать! Та вона
Всьому сьвітови гожа,
Без корони — цариця ростин,
Приподобниця божа.

„Ну-мо дуба благати! Та дуб
Мов хазяїн богатий,
Своїм тїнням, корінєм і пнем,
Жолудьми все занятий.

„Нум березу благать! Та вона
Панна в білому шовку
Розпуска свої коси буйні,
Тужно хилить головку.

„І сказав хтось неначе на жарт
Оте слово дїточе:
„Ще хиба би терна нам просить,
Може терец захоче".

„І підхопили всї дерева
Се устами одними,
І взяли ся просити терна,
Щоб царем був над ними.

„Мовив терен: „Се добре вам хтось
Підповів таку раду.
Я на вашім престолї як стій
Без вагання засяду.

„Я ні станом високий як кедр,
Ні як пальма вродливий,
І не буду як дуб самолюб,
Як береза тужливий.

„Здобувати-му поле для вас,
Хоч самому не треба,
І стелити ся буду в низу,
Ви-ж буйніте до неба.

„Боронити-му вступу до вас
Спиженими шпичками,
І вкрашати-му всї пустирі
Молочними квітками.

„І служити-му зайцю гнїздом,
Пристановищем птаху,
Щоб росли ви все краєше, а я
Буду гинуть на шляху".

(Дальше буде).

РЕКОРДОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць червень 1916 р.

УВАГА,

котру кождий місцевий Урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосувати ся.

Члени, оголошені в рекордовім звіті за місяць червень 1916 року як суспендовані або виключені за неплачене місячних вкладок чи з инших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і на далі бути членами У. Н. Союза, мусять зголосити ся в протягу сего місяця (липня) до своїх відділів і вписати ся наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Як сего не зроблять до кінця липня 1916, то в серпню 1916 мусять виповнити нові аплікації (просьби о принятє), коли хотять бути членами У. Н. Союза, подібно, як кождий новий кандидат. Ті знов члени, котрі в місяцю червню 1916 р. взяли переступні листи, а еще доси не зголосили ся до якогось иншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мають се зробити в місяцю липню 1916 р., бо на другий місяць т. є. в серпню 1916 р. вичеркне ся їх з членів організації, а тоді вони можуть бути приняті до У. Н. Союза тільно на підставі нових аплікацій (просьб о принятє).

НОВОПРИСТУПИВШІ ВІДДІЛИ.

Товариства ім. Марка Каганця в С. С. Пітсбург, Па.

В. 60. Галенда Дмитро, Штайн Яків, Бура Марія, Пук Марія, Мовчко Андрій, Глібун Василь, Грошко Павло, Пірко Михайло, Штайн Кароль, Попіль Михайло, Була Михайло, Бурий Дмитро.

Братство Пресьвятої Богородиці в Лейтроб, Па.

В. 61. Курчак Йосиф, Шрамовят Данько, Королевят Теодор, Терпко Гнат, Чупа Йосиф, Шафран Дмитро, Кравц Михайло, Миканік Григорій, Панчик Гнат, Грицковян Дмитро, Миканік Николай, Клим Йосиф, Спрох Андрій, Спйох Михайло, Філевич Михайло, Душкевич Стефан.

Товариства „Згода" в Вест Філядельфія, Па.

В. 62. Гвізд Анастазія, Валько Петро, Коршняк Василь, Староста Семен, Кокодунський Петро, Бліхар Юрко, Рубаш Николай, Яцко Теодор, Марич Семен, Коршняк Ілля, Котіло Антін, Панко Михайло, Холявський Филип, Смольніцький Василь, Кулик Михайло, Кропивницький Кароль.

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ.

В. 1. Жук Григорій, Ґручковський Іван, Козяр Мирон, Сметана Марко, Лазорик Михайло.
В. 3. Герелюк Іван.
В. 5. Бабій Іван, Назімяк Михайло, Федорів Агафія.
В. 7. Хвалик Тома, Рифун Павло, Пухир Олена, Ремін Іван, Сухная Григорій.
В. 9. Лучканин Михайло, Пограничка Катерина, Латуна Антін, Бебен Андрій.
В. 10. Співак Іван, Суховерх Андрій, Гайда Николай.
В. 14. Лукан Михайло, Шутак Теодозія, Даткун Іван, Борис Михайло.
В. 16. Кашкиська Марія.
В. 21. Панкевич Михайло, Ґурецький Стефан.
В. 22. Сирота Стефан.
В. 27. Гарматюк Антін, Завацький Іван, Фанґа Текля, Фанґа Ілія, Лічик Андрій, Бала Іван, Бала Петро, Потемський Петро.
В. 28. Слота Михайло, Гіба Андрій, Хрін Стефан, Скюак Розалія.
В. 33. Стефанко Катерина, Пісула Вікторія.
В. 36. Шкапій Гаська, Шкапій Доська, Кучмій Зофія.
В. 37. Матоліна Марія, Гардецька Вікторія.
В. 47. Голубець Теодор.
В. 48. Дудик Михайло, Канюк Николай, Дудик Дм.
В. 49. Шеремета Стефан, Яворська Анна, Якубовський Павло, Юречків Николай, Перхалюк Йосиф, Фарина Володимир, Бойко Василь.
В. 53. Вантух Лука.
В. 54. Белецька Магдалина.
В. 55. Верціїшевський Стефан.
В. 59. Налисник Теодор, Юхник Михайло, Межибродський Николай.
В. 65. Дончак Іван, Ресит Андрій.
В. 66. Соболевський Павло.
В. 70. Ковтко Теодор, Смеричанська Анна.
В. 76. Постол Семен, Федорук Стефан.
В. 77. Потажний Дмитро.
В. 78. Клепчук Михайло, Вдовяк Петро.
В. 90. Чижевич Ілія.
В. 91. Лапиця Марія, Кремін Володислав.
В. 96. Сухий Юрко.
В. 102. Дольний Михайло, Дорош Марія, Шаварнинський Андрій, Бронкович Григорій, Щур Теодор, Синик Андрій, Ліжинянський Іван, Роман Стефан, Дарош Мих.
В. 104. Дубач Ігнатій, Корчинська Катерина, Іваніцький Іван, Пейко Антін.
В. 105. Москович Николай.
В. 106. Северинський Ґустав-Яків.
В. 109. Шумилов Василь.
В. 112. Косць Катерина, Катинська Катерина, Яким Вікторія, Ґеруч Катерина, Лищишин Анастазія, Гомзяк Розалія, Тритяк Анна, Паплик Розалія.
В. 113. Лукач Іван.
В. 117. Салабай Роман.
В. 124. Кіт Матвій, Бурий Лука, Драґан Іван, Сталів Теодор, Косць Йосиф, Романів Іван, Романський Йосиф.
В. 125. Ювва Текля, Матвіїв Апольонія, Оленець Розалія.
В. 132. Ставчанський Константин, Смолинський Василь, Тихоневич Гаврило.
В. 133. Сурма Ілія.
В. 136. Ґереґа Николай, Подоля Петро, Козар Іван, Лесняк Іван, Хованець Іван, Кравчишин Лукаш, Стефінка Теодор, Судик Сахар.
В. 137. Шурин Микита, Холодруб Михайло, Рудавський Іван.
В. 142. Слуґоцький Йосиф, Гайко Володислав.
В. 146. Гева Іван, Хомцюк Василь.
В. 147. Кузма Кирило, Осейчук Василь.
В. 150. Яремій Олекса, Ісаюк Василь.
В. 155. Ковальчук Олекса, Федун Василь, Гіра Іван.
В. 162. Пірко Ілія, Кость Василь, Терлицький Ілія Петролович.
В. 165. Грицкевич Василь, Мудровський Андрій.
В. 168. Будняк Марія, Дячишин Анна, Гузар Ник.
В. 170. Когут Олекса, Кривий Стефан.
В. 175. Неборська Бронислава, Неборський Йосиф.
В. 200. Карпович Антін.
В. 203. Мойсей Марія.
В. 209. Скоципець Марія, Скоципець Стефан.
В. 217. Копцюх Петро, Кухар Стефан, Кобель Дмитро.
В. 220. Лусь Іван.
В. 221. Онищук Михайло, Мисюк Василь.
В. 223. Танчук Розалія, Романів Кость, Мазур Николай, Прокопік Семен, Вацлавська Юстина, Кавалкевич Михайло, Вацлавський Юрко.
В. 224. Крупка Анна.
В. 225. Цьорох Стефан, Крокоський Йосиф.
В. 230. Саґаль Ілія, Кулин Михайло.
В. 234. Пришляк Сень, Яцків Сень, Чечель Петро.
В. 239. Пелех Пелагія, Кобильник Анна, Пелех Ник.
В. 240. Сенів Матрона.
В. 241. Рекрут Володимир.
В. 243. Шавала Василь, Косцюк Петро, Политило Теодор.
В. 246. Музика Стефан.
В. 247. Касабуцький Михайло, Марцінишин Дамян, Боґоніс Розалія, Кобрин Теодор, Ханік Василь.
В. 248. Марусин Іван.
В. 254. Гаврилич Андрій, Осмак Іван, Вовк Петро, Войтков Михайло, Максим Теодор.
В. 259. Воробець Дмитро, Горинець Йосифа, Чорняк Андрій, Купчак Стефан, Падяк Кирило, Мартиняк Стефан, Худо Дмитро, Долгун Стефан, Філіц Николай, Зелез Михайло.
В. 270. Іванік Катерина, Струж Роман, Салюк Михайло, Новацький Стефан, Дячик Григорій.
В. 273. Ярощак Андрій.
В. 276. Король Антін, Халус Николай, Бахор Ігнац.
В. 282. Літус Тимко.
В. 283. Олійник Теодор, Хамуляк Михайло.
В. 288. Когут Стефан, Дячун Йосиф, Банах Николай.
В. 292. Топольніцький Василь, Приймак Василь, Корчало Василь.
В. 300. Китлан Іван.
В. 301. Дацків Теодор, Бажан Стефан.
В. 308. Дацишин Ілія, Зьомбра Анна, Боднарчук Єлена, Хоміцький Антін, Шалапій Катерина, Петришин Паранька, Качмар Петро, Репік Іван Йосиф.
В. 316. Гнилиця Антін, Ільків Олекса, Британ Василь, Дуда Михайло, Скорохода Петро, Скорохода Іван, Піндор Теодор, Буцовський Николай.
В. 317. Корбило Юрко.
В. 330. Проців Семен, Білоус Семен, Заверуха Гарасим, Гишка Анна, Михальчук Теодор, Білоус Анастазія, Гановський Михайло, Цимбалістий Василь, Линтей Петро, Скібінська Веронія, Остроський Леон, Коротніцька Катерина, Дубчик Василь, Білоус Атаназій, Скібінський Евгеній, Карпович Павло, Станімір Ілія, Станімір Василь.
В. 336. Цьокан Іван.
В. 338. Диґан Теодор.
В. 339. Ревацька Агафія, Голик Василь.
В. 341. Гомзяк Теодор, Гнатків Николай, Жук Іван, Одосій Андрій, Гусар Васько.
В. 342. Лецик Василь, Космовський Йосиф.
В. 347. Матчишин Іван.
В. 354. Камиковський Франко, Ґлембоцький Омелян, Шумлас Кароль.
В. 355. Данько Теодор.
В. 357. Фрайняк Ярина, Фрайняк Іван.
В. 360. Сташків Григорій, Сташків Анна.
В. 363. Андреїв Василь, Мацкула Марія.
В. 364. Михалечко Григорій.
В. 365. Кураш Андрій, Якубішин Бартко.
В. 367. Парцей Савка.
В. 369. Марцьо Андрій, Куцьо Василь, Салацький Павло.
В. 370. Маріяш Николай, Бойчук Іван.
В. 371. Кравчук Михайло.
В. 379. Кухар Анна.
В. 384. Комар Іван, Марчишин Григорій, Задарко Андрій, Остаф Михайло.
В. 388. Грималяк Йосиф, Кахновець Григорій, Камінський Михайло, Ковалик Йосиф, Білінський Михайло, Друлик Йосиф.
В. 391. Радон Маріян.

ЧЛЕНИ НАНОВО ПРИНЯТІ.

В. 1. Страхоцький Теодор, Колодій Михайло, Шпак Петро.
В. 7. Ходак Іван, Захаріяш Мойсей.
В. 14. Ничвидюк Кость, Маковійчук Ілія, Боднар Параска, Василевич Василь, Фалійоса Ільно, Фалійоса Фрозина, Франчук Николай.
В. 26. Сущинський Кароль.
В. 30. Ленцьо Теодор.
В. 31. Стефанишин Ілія.
В. 39. Гнатко Гриць.
В. 51. Дзяниґа Тома.
В. 69. Лазюк Микола, Тацяк Марко, Зущак Іван.
В. 106. Воробець Юрко.
В. 147. Руданевич Іван.
В. 160. Мяць Іван, Прийма Прокіп, Ковальчук Лука, Осінчук Гаврило.
В. 170. Цаповський Михайло, Варечко Іван.
В. 183. Розділький Михайло, Сухния Фенна.
В. 217. Николайко Михайло.
В. 221. Дубас Дмитро, Дубас Катерина.
В. 273. Коцюба Йосиф, Приступа Іван, Лишняк Теод.
В. 292. Савола Іван, Савола Николай.
В. 321. Гураль Семен.
В. 326. Симось Іван.
В. 338. Фенчик Василь.
В. 339. Хомишиниць Николай.
В. 349. Маркович Іван.
В. 350. Ямроґа Войцех, Розділька Анастазія.
В. 393. Остаф Семен.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ (КАРТАМИ) ЛИСТАМИ.

В. 7. Бойчак Іван.
В. 10. Глива Василь.
В. 18. Чеґін Петро.
В. 38. Курила Алексій.
В. 47. Цебак Андрій.
В. 70. Чупрацький Петро.
В. 76. Кувальський Блажей.
В. 96. Блуховський Стефан.
В. 105. Кобза Михайло.
В. 137. Підгайний Никола.
В. 146. Горбусь Доська, Стельмах Николай, Базилевич Дмитро, Козак Александер.
В. 147. Мельник Филип.
В. 206. Олійник Павло.
В. 234. Маруньчак Стефан.
В. 237. Гураль Семен.
В. 282. Кирик Семен.
В. 292. Варян Александер.
В. 295. Гавриляк Григорій.
В. 324. Верес Стефан.
В. 336. Білоус Григорій.
В. 388. Білінський Михайло Слотило, Бандровський Григорій, Дощак Василь.
В. 396. Кушла Павло, Ластовецький Василь, Кримський Антін, Слободзянек Ілько.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ АБО ВИКЛЮЧЕНІ ЗА НЕ ПЛАЧЕНЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 1. Котаньчик Павло, Савіцький Василь.
В. 4. Сенько Стефан.
В. 5. Івасів Юлія, Козак Давид.
В. 12. Лучік Маріянна.
В. 19. Мельник Василь, Гільтайчук Михайло.
В. 20. Риза Ксеня.
В. 23. Монастирський Василь.
В. 27. Перебенда Михайло, Фрачевський Йосиф.
В. 31. Павлишин Дмитро, Павлишин Стефан.
В. 34. Білик Йосиф.
В. 35. Бучкевич Михайло.
В. 44. Тарас Микита, Вікарук Стефан, Кравчук Яким, Горун Антін.
В. 47. Кріль Петро.
В. 48. Кавалко Іван, Леню Филип.
В. 49. Гриліцький Антін.
В. 55. Лаврук Юрко.
В. 56. Гайдош Михайло.
В. 76. Балик Михайло, Бяцька Василь, Романишин Луцілія.
В. 78. Смереканич Николай.
В. 81. Петрик Антін.
В. 82. Іванічко Йосиф, Дуда Антін.
В. 105. Стицишин Григорій, Нечипор Юрко.
В. 109. Тарас Косма.
В. 117. Кароль Юстин.
В. 136. Лищинський Іван, Сидор Стефан.
В. 148. Попіль Николай, Хопка Петро.
В. 151. Сіржан Анна.
В. 170. Головатий Стефан.
В. 175. Федоренько Матвій, Чабак Николай Івана, Тарновський Іван.
В. 186. Фрич Катерина, Баволяк Анна.
В. 192. Малищук Григорій.
В. 200. Лібер Анна.
В. 215. Дроздецький Бронислав.
В. 217. Яворський Павло, Дашкевич Олекса.
В. 221. Кобелюх Юстин, Небельський Антін.
В. 229. Юґас Николай, Юґас Михайло, Юґас Анна, Вардинець Іван.
В. 237. Мисак Григорій, Пішка Андрій, Коваль Микола, Костик Іван.
В. 239. Городиський С. Володимир, Малиновський Василь, Міштурак Семен.
В. 243. Михальський Онуфрій.
В. 244. Бовьчак Іван.
В. 246. Шалейко Стефан, Андрусів Тома.
В. 247. Дяцьо Григорій.
В. 256. Ролько Іван.
В. 259. Пайда Олекса.
В. 282. Трач Йосиф.
В. 300. Кащак Іван, Кендзера Михайло, Бряц Іван.
В. 301. Гриб Іван.
В. 303. Гуцул Остафій, Ґордаш Григорій.
В. 316. Юган Василь.
В. 318. Батюк Анна, Тарас Текля.
В. 320. Захарків Евстахій.
В. 323. Лжинський Михайло.
В. 324. Вишнок Василь.
В. 330. Карпишин Теодор, Вукало Мартин, Карпишин Клярка.
В. 332. Урицький Павло.
В. 336. Ячишин Іван, Роґач Василь.
В. 342. Йош Йосиф.
В. 344. Бучарська Пелагія, Бучарський Никола.
В. 349. Дмитрів Йосиф.
В. 350. Стахов Григорій.
В. 354. Мончиводзінський Антін.
В. 355. Блакіта Стефан, Чорнобай Гнат.
В. 363. Фідірка Василь, Медвідь Стефан.
В. 370. Ощуст Юлія.
В. 381. Гловіцька Марія Раковіцька, Ковальський Франко.
В. 388. Волошанський Василь.
В. 392. Бровко Фелікс.
В. 400. Шмаґала Дмитро, Заграй Дмитро.

ЧЛЕНИ ВЗЯВШІ ПЕРЕСТУПНІ (КАРТИ) ЛИСТИ.

В. 14. Фалійоса Ілько, Фалійоса Фрозина, Франчук Никола, Василевич Василь.
В. 56. о. Гривняк Василь.
В. 57. Туцький Филип.
В. 59. Ганич Николай, Бабій Онуфрей, Мисак Григорій, Сорока Софрон, Побігун Семен, Лупа Петро.
В. 69. Тесаровський Николай.
В. 91. Полянський Дмитро.
В. 104. Ласів Розалія.
В. 147. Мандзиняк Андрій, Мандзиняк Іван.
В. 151. Мандзиняк Анна, Гнат Марія.
В. 160. Маруньчак Стефан.
В. 171. Блуховський Стефан.
В. 180. Лукач Андрій.
В. 215. Чупрацький Петро.
В. 220. Окрепкий Василь.
В. 223. Петрик Семен.
В. 224. Гевко Никола, Гевко Марія.
В. 237. Бандровський Григорій, Дощак Василь, Бобечко Теодор.
В. 263. Кожух Петро.
В. 288. Підгайний Николай.
В. 317. Олійник Павло.
В. 321. Гураль Семен.
В. 322. Цибак Андрій.
В. 363. Кузняк Стефан.
В. 326. Соколовський Іван, Соколовська Магдалина.
В. 336. Пивуш Василь.
В. 365. Зволінський Стефан.
В. 384. Слободзянек Ілько, Кушла Павло, Кримський Антін, Ластовецький Василь.
В. 385. Козак Іван.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ.

В. 10. Мотиль Прокіп.
В. 81. Дурдела Николай.
В. 221. Бабух Олекса.
В. 254. Явін Дмитро.
В. 330. Коротніцький Яким.

ЗІСТАВЛЕНЄ.

В місяцю маю 1916 р. було членів в Українськім Народнім Союзі	7.749
В місяцю червни 1916 р. принято нових членів до Українського Народного Союза	352
В місяцю червни 1916 р. принято наново в члени Українського Народного Союза	46
В місяцю червни 1916 р. принято з других відділів з переступними листами до У. Н. Союза	30
В місяцю червни 1916 р. перейшло з инших кляс посмертного	6
Разом	8.183
В місяцю червни 1916 р. суспендовано за неплаченє місячних вкладок чи инших причин	98
В місяцю червни 1916 р. виключено за неплаченє місячних вкладок чи з инших причин	11
В місяцю червни 1916 р. взяло переступні листи	45
В місяцю червни 1916 р. перейшло до инших кляс посмертного	6
В місяцю червни 1916 р. померло	5
Разом	165
З кінцем червня 1916 р. Український Народний Союз числив членів	8.018
З кінцем червня 1916 р. Український Народний Союз числив дітий членів У. Н. Союза	1.495
Разом	9.513

ПІСЛЯ КЛЯС І СУМИ ОБЕЗПЕЧЕНЯ:

Кляса А $250	289
Кляса АА $500	3.274
Кляса В $750	74
Кляса С $1000	4.358
Кляса ВВ $1500	23
Дітий членів Укр. Нар. Союза	1.495
Разом	9.513

Д. Капітула, гол. предс. У. Н. С.
М. Угорчак, гол. рек. секр. У. Н. С.

ПОДЯКА.

В імени тов. читальні „Просьвіти" в Прудентополіс, Бразилія, складаю отсим щиру подяку добродієви Осипови Стець з Бетула, Па., Мкину Кавиті, за щедрий дарунок 20 дуже інтересних книжочок і добродієви Адамови Братковському з Вунсокет, Р. Ай., за надісланє одної книжки в дарунку.

Прудентополіс, дня 20. червня 1916.

За тов. читальня „Просьвіти":

Михайло Іванків, предсідатель.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

В сій рубриці поміщуйте слідуючі оголошеня: Коли хочете віднайти своїх свояків, краянів або товаришів. —Коли шукаєте занятя.—Коли бажаєте, щоб хтось доніс Вам, де іде добре робота.—Коли потребуєте агентів до пошireня Вашого бизнесу.—Коли потребуєте робітників до праці в бучерні, ґросерні, готели або на фарму.—Коли шукаєте спільників до бизнесу.—Коли шукаєте дяко-учителів і учителів музики.—Коли маєте хату або фарму на продаж.—Коли маєте хату або фарму до винайму.—Коли маєте на продаж якісь річи.—Коли пошукуєте людий на мешканє з харчом.—Коли продаєте свій бизнес або хочете купити чи обмінитись з ним.—Коли хочете подати свою адресу або бизнес до публичного відома.

За оголошеня поміщені в сій рубриці платить ся по 1½ цента за кожде слово за одноразово поміщенє, а за дальші поміщеня по 1 цнт. за слово за кождочасне поміщенє. — Оголошень женитьби не приймаєсь.

Пошукую свого мужа **ЙОСИФА ТРАЧ** з Котузова, пов. Підгайці. Він є росту середного, має літ 38, темне волосє, вус темно-жовтий, лице бліде і сухоряве, а хід похилий. Виїхав з дому перед 6-ма тижнями, а мене лишив з 3-ма малими діточками. Наколи не дасть о собі знати в коротнім часі, я буду змушена віддати діти до дому для убогих. Ласкаві зголошеня слати на адресу: Mrs. Antonina Tracz, 408 Tracy Street, Syracuse. N. Y. 84-87

Пошукую своїх краянів (з села Татари, пов. Самбір) **ДМИТРА САВЧИН, МАРІЇ ТКАЧ, АНАСТАЗІЇ СТРУК і ЮЛЬКИ ҐРУЩАК.** Нехай ся зголосять на мою адресу: Katharine Tkacz, 223 Bridge St., Trenton, N. J. 85-87

З порученя Івана Гентоша (бурмістра) з Галичини, засланого до Наримського краю на Сибіри, пошукую його земляка **ТЕОДОРА ГИЩАКА**, в недавних часах перебувавшого в Ембрідж, Па. Хто би знав певну адресу Т. Гищака, або його самого, прошу зголосити ся на адресу редакції „Свободи", до Григорія Семешка, що недавно прибув до Америки зі Сибіри. 86-87

НА ПРОДАЖ ФОНОҐРАФ з богато гарними рекордами в дуже добрім стані. Коштував $45.00 а властителька продасть його за $15.00. Голоситись до: Mrs. Petrak, Room 1, 98 E. 7th Str., New York, N. Y. 82-94

НА ПРОДАЖ мурований дім, в добрім положеню, 5 кімнат і штор. Стайня для коний і коров; є місце на автомобіль. Пів години їзди з Джерзи Сіти. Ціна $2,600. Жадаєсь невеликої вплати. Близші поясненя засягайте: 95 Morris St., Jersey City, N. J. (T. Wojciechowski). 84,87,90

$5.00 НАГОРОДИ дістане той, хто подасть теперішну адресу **МИХАЙЛА ДРЕБОТА**, сина Івана і Олени Дребот з Бориничі, Галичина, Австрія. Зголошеня слати на адресу: F. M. T., 83 Grand St., Jersey City, N. J. 87че97

ШТОР НА ПРОДАЖ. Ґросерню серед наших людий продам дуже тано по причині недуги моєї жінки. S. Skaskiw, 51 Nassau Street, Rochester, N. Y. 87

НА ПРОДАЖ 3-поверховий дім, на 6 фамілій, в гарнім положеню під ч. 443 Monmouth Street, Jersey City, N. J. Ціна приступна. Голоситись до: Timothy Sullivan, 2 East 133rd Street, New York, N. Y. 87-89

НА ПРОДАЖ дім з 10 кімнатами і готовим бизнесом, в добрім положеню, в здоровім місті і за приступну ціну. Близших інформацій удїлить: A. Doerr, 202 Gordon St., Stapleton, S. I., N. Y. 87-88

В дівочім учительськім семинари.

Катехит (на лекції літурґіки): Скажіть мені, панно Юльцю, де кладе ся антимінс?

Учениця (збентежена): Антемінс... антемінс кладе ся під то... під тим...

Катехит: Де, де?

Учениця: Під... то... під тим...

Катехит: Е, вибачайте, панунцю! Антимінса не вільно класти ані „під то", ані „під тим", лише під чашу і дискос.

Поставлений на ноги.

— Чи ти чув, Йоську, що пан Вітринський збанкротував?

— Длячого збанкротував? — таж ми, жидки, його на ноги поставили!

— Як то, не розумію?

— Ну, він перше їздив на конях, а тепер ходить ногами.

При сповіди.

Сьвященик (до школяра підчас сповіди): Ну і що-ж ти, сину, заслужив собі у Бога за свої гріхи?

Школяр: Та я, прошу отця духовного, нічого за тото не хочу.

— Чи у вас всі постелі такі тверді — без пружин?

— Так, добродію. У нас телефони без дроту, а матераци без пружин, після найновійшої моди.

— А деж у вас телефони?

— От просто, застукайте чоботом у стіну. Послугач вчує відразу, бо спить зараз коло готелю в стайни.

А.: Чому так богато людий женить ся в червни?

Б.: Не знаю; хиба може тому, що горячо.

— Чи він є композитор клясичної музики?

— Не думаю; я навіть легко можу вимовити його імя.

КНИЖОЧКИ ПЛАТНИЧІ для Братств і Товариств до вписуваня місячних вкладок, можна дістати в друкарни „Свобода" по ціні 7 цнт. штука.

ЧИ ВИ МАЄТЕ НОВИЙ ЦІННИК КНИЖОК „СВОБОДИ"?

А може Ваші знакомі потребують? Ми вишлемо Вам даром.

Пишіть на адресу:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.